

Sygn. akt III APa 18/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	sędzia Małgorzata Pasek sędzia (del.) Jacek Chaciński
Protokolant: starszy sekretarz sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2020 r. w Lublinie

sprawy z powództwa T. M.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
w C.

o wynagrodzenie za pracę i inne

na skutek apelacji (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 5 marca 2020 r. sygn. akt IV P 8/19

I. oddala apelację;

II. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. na rzecz T. M. kwotę 6075 (sześć tysięcy siedemdziesiąt pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

III. nieuiszczoną opłatę od apelacji przyjmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Jacek Chaciński Elżbieta Czaja Małgorzata Pasek

Sygn. akt III APa 18/20

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 3 lipca 2019 r. skierowanym przeciwko (...) Sp. z o.o. w C. powód T. M. wnosił o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego:

1. kwoty 17 350 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 stycznia 2019 r. do dnia zapłaty tytułem niewypłaconego wynagrodzenia za styczeń 2019 r.;
2. kwoty 17 350 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 lutego 2019 r. do dnia zapłaty tytułem niewypłaconego wynagrodzenia za luty 2019 r.;
3. kwoty 16 523,84 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 marca 2019 r. do dnia zapłaty tytułem niewypłaconego wynagrodzenia za marzec 2019 r. oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w kwocie 63 031,36 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 marca 2019 r. do dnia zapłaty;
4. kwoty 208 200 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 marca 2019 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej.

W uzasadnieniu pozwu T. M. podnosił, że był zatrudniony w pozwanej spółce od dnia 1 grudnia 1983 r. do dnia 28 marca 2019 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku dyrektora do spraw ekonomicznych, głównego księgowego z wynagrodzeniem 17 350 zł brutto miesięcznie. Rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło na mocy porozumienia stron, w związku z przejściem powoda na emeryturę. Pozwana nie wypłaciła mu dochodzonych pozwem świadczeń ze stosunku pracy.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik (...) Sp. z o.o. w C. domagał się oddalenia powództwa w całości. Wskazał, że umowa o pracę nie została przez powoda zawarta z pozwaną spółką, lecz w okresie, gdy był on pracownikiem Przedsiębiorstwa (...). W okresie zatrudnienia umowa była aneksowana. W imieniu spółki umowę z powodem będącym członkiem zarządu spółki zawarł inny członek zarządu K. B.. Tego rodzaju czynność jest sprzeczna z treścią art. 210 § 1 k.s.h. I z tego względu jest ona bezwzględnie nieważna. Oznacza to, że pomiędzy powodem a spółką nie ma wiążącej umowy, która dawałaby podstawę do wypłaty mu wynagrodzenia za pracę oraz innych świadczeń dochodzonych pozwem.

Wyrokiem z dnia 5 marca 2020 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach w punkcie I zasądził od pozwanej (...) Spółki z o.o. w C. na rzecz T. M. następujące kwoty: kwotę 17 350 zł brutto tytułem niewypłaconego wynagrodzenia za styczeń 2019 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 stycznia 2019 r. do dnia zapłaty; kwotę 17 350 zł brutto tytułem niewypłaconego wynagrodzenia za luty 2019 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 lutego 2019 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 16 523,84 zł brutto tytułem niewypłaconego wynagrodzenia za marzec 2019 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 31 marca 2019 r. do dnia zapłaty. W punkcie II zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 63 031,36 zł brutto tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 31 marca 2019 r. do dnia zapłaty, zaś w punkcie III kwotę 208 200 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie tytułem odprawy emerytalnej od dnia 31 marca 2019 r. do dnia zapłaty. W punkcie IV Sąd pierwszej instancji orzekł o kosztach procesu zasądzając od pozwanej (...) Spółki z o.o. w C. na rzecz T. M. kwotę 16 123 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 5400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Postanowieniem z dnia 20 marca 2020 r. Sąd Okręgowy uzupełnił powyższy wyrok poprzez dodanie punktu V, w którym wyrokowi w punkcie Ia nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 17 350 zł.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia.

T. M. został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w C. od dnia 1 grudnia 1983 r. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy (akta osobowe). Początkowo powód pracował na stanowisku zastępcy głównego księgowego. W późniejszych latach pełnił funkcję dyrektora finansowego i głównego księgowego. W dniu 15 lutego 2005 r. została zawarta umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) Sp. z o.o. w C. (k.98, 106 a.s.).

Sąd pierwszej instancji podkreślił, że pismem z dnia 15 kwietnia 2005 r. skierowanym do powoda pozwana Spółka zawiadomiła go jako dotychczasowego pracownika przedsiębiorstwa polonijnego o przejściu zakładu z dniem 25 kwietnia 2005 r. W piśmie tym poinformowano T. M., że zostanie zatrudniony na dotychczasowych warunkach

placy i pracy (k.228 a.s.). Jako podstawę prawną przejścia wskazano art. 231 § 3 k.p. Powód przyjął zaproponowane mu warunki zatrudnienia. Na mocy uchwały zgromadzenia wspólników stał się członkiem zarządu pozwanej spółki (k.229-249). W okresie tym dyrektorem generalnym, a zarazem pełnomocnikiem spółki, był K. B.. Po przejściu pracowników przez pozwaną spółkę nie została zawarta z powodem nowa umowa o pracę. Wymieniony dyrektor zawierał z powodem aneksy do umowy o pracę, które dotyczyły wysokości wynagrodzenia za pracę, bądź aktualnego stanowiska (akta osobowe). Wśród dokumentów związanych z zatrudnieniem znajduje się również aneks przyznający powodowi prawo do odprawy emerytalnej odpowiadającej 12-miesięcznemu wynagrodzeniu.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że T. M. jako członek zarządu nie pobierał dodatkowego wynagrodzenia. Pozwana spółka nie miała rady nadzorczej, pomimo iż umowa spółki przewidywała istnienie takiego organu. W okresie, kiedy powód był pracownikiem pozwanej fakt jego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę nie był kwestionowany ani przez zarząd, ani przez zgromadzenie wspólników.

Sąd wskazał, że sytuacja ekonomiczna pozwanej począwszy od 2015 roku ulegała pogorszeniu z uwagi na kryzys związany z handlem z kontrahentami z Rosji. Powód świadczył pracę na swoim stanowisku do dnia 28 marca 2019 r., tj. do daty określonej w porozumieniu stron. Od stycznia do marca 2019 roku powód za swoją pracę nie otrzymywał wynagrodzenia. Pozwany pracodawca nie kwestionował uprawnień powoda do świadczeń związanych ze stosunkiem pracy, tj. wypłaty należnego mu wynagrodzenia za okres od stycznia do marca 2019 roku, odprawy pieniężnej oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w wymiarze 76 dni (k.194-195). W toku postępowania strona pozwana nie podważała prawidłowości wyliczeń powoda w zakresie dochodzonych świadczeń pracowniczych, lecz kwestionowała je co do zasady. Sąd pierwszej instancji odstąpił od przesłuchania prezesa zarządu pozwanej spółki P. B., który nie skorzystał z możliwości złożenia zeznań.

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy dokonał na podstawie następujących dowodów: zeznań T. M. (k.76v-77v i 252v-253 a.s.), zeznań świadków G. W. i M. W. (k. 250v-252v) oraz na podstawie dokumentów, tj. umów spółki (k.98-147 a.s.), wypisu z KRS (k.43-50), aneksów do umowy o pracę z dnia 10 marca 2008 r. i 20 maja 2009 r., rozliczeń podatkowych powoda (...) (k.155-186), pism dyrektora skierowanych do powoda (k.194-195, 228).

Sąd pierwszej instancji podnosił, że w stanie faktycznym sprawy bezsporne jest, iż powód stał się pracownikiem pozwanej spółki dnia 25 kwietnia 2005 r. w wyniku przejścia dokonanego w trybie art. 231 § 1 k.p. Zawiadomienie o przejściu przewidywało zatrudnienie powoda na dotychczasowych warunkach pracy i płacy. W tej samej dacie powód stał się członkiem zarządu pozwanej spółki, zgodnie z uchwałą zgromadzenia wspólników. Nowy pracodawca nie zawarł z nim nowej umowy o pracę. Świadczył on pracę przez cały okres zatrudnienia na podstawie umowy zawartej z poprzednim pracodawcą. W spółce nie została powołana rada nadzorcza. Aneksy do umowy o pracę podpisywał z powodem w imieniu spółki dyrektor K. B.. Nie posiadał on upoważnienia do zmiany warunków zatrudnienia powoda ze strony zgromadzenia wspólników. Organy spółki nie kwestionowały jednak prawidłowości jego zatrudnienia, w tym warunków wynagrodzenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego zasadny jest zarzut strony pozwanej, iż aneksy do umowy o pracę zawierane przez pozwaną spółkę z powodem od 2008 roku, są nieważne w myśl art. 210 § 1 k.s.h. w zw. z art. 58 § 1 k.c. Pracodawcę reprezentował bowiem dyrektor, a zarazem członek zarządu, który nie miał umocowania ze strony zgromadzenia wspólników. To naruszenie prawa nie pozbawia jednak powoda możliwości skutecznego dochodzenia swoich roszczeń. Zatrudnienie powoda na stanowisku dyrektora finansowego i głównego księgowego, a zarazem członka zarządu, bez zawartej umowy o pracę w reżimie określonym w art. 210 § 1 k.s.h., a także aneksowanie pierwotnej umowy o pracę należy traktować jako *per facta concludentia*. Decydujące jest bowiem, że powód świadczył pracę nie jako członek zarządu, lecz jako pracownik zajmujący się stroną finansową działalności Spółki. Będąc zatrudnionym jako pracownik był osobą trzecią wobec Spółki. Umowa o pracę mogła być zmieniana poza reżimem określonym w art. 210 § 1 k.s.h.

Sąd pierwszej instancji podzielił stanowisko zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2012 r., sygn. II PK 290/11, w którym na gruncie stanu faktycznego zbliżonego do niniejszej sprawy stwierdzono, że „nie można skupiać się tylko na oświadczeniu woli jako warunku czynności prawnej, gdyż w pracowniczym zatrudnieniu decyduje

powtarzalna praca określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, w miejscu i czasie przez niego wskazanym, stąd też nawet początkowo nieważna umowa o pracę ze względu na niezawarcie jej przez podmioty wymienione w art. 210 § 1 k.s.h., nie wyklucza pracowniczego zatrudnienia przez czynności dorozumiane”. Sąd pierwszej instancji uznał, że pomimo naruszenia powołanego przepisu, powoda łączył z pozwaną stosunek pracy na warunkach płacowych określonych w aneksach do pierwotnej umowy o pracę zawartej z poprzednim pracodawcą. To powoduje, że T. M. przysługują dochodzone przez niego świadczenia wynikające ze stosunku pracy, których wysokość nie była kwestionowana przez pozwaną.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w całości. Na mocy art. 477² k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda. Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda zwrot uiszczonych opłat od pozwu oraz na zasadzie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. Z 2017 r., poz. 1797) kwotę 5400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od przedmiotowego orzeczenia wniosła (...) Sp. z o.o. w C. zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 210 § 1 k.s.h. w zw. z art. 58 k.c. przez błędną wykładnię i nieuzasadnione przyjęcie, iż z naruszeniem dyspozycji tego przepisu może zostać nawiązana lub zmieniona per facta concludentia umowa między spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a członkiem jej zarządu w sytuacji, gdy w spółce takiej nie działa rada nadzorcza, ani nie ustanowiono uchwałą zgromadzenia wspólników pełnomocnika spółki do zawarcia lub zmiany umowy z członkiem zarządu,

b) art. 210 § 1 k.s.h. w zw. z art. 58 k.c. poprzez błędną wykładnię i nieuzasadnione przyjęcie, iż tryb reprezentacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w odniesieniu do umów z członkami zarządu, o których mowa w art. 210 § 1 k.s.h. nie ma zastosowania do umów o pracę, na podstawie których członek zarządu świadczy pracę inną niż związaną z pełnieniem przez niego funkcji członka zarządu,

c) art. 60 k.c. w zw. z art. 210 § 1 k.s.h. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, iż złożenie oświadczenia woli przez osobą prawną, spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w sposób dorozumiany jest możliwe także w sytuacji, w której nie powołano organu mogącego reprezentować spółkę w umowach z członkiem zarządu oraz w sytuacji, gdy nie powołano pełnomocnika uchwałą wspólników do zawierania umów przez spółkę z członkami zarządu,

d) art. 231 k.p. w zw. z art. 210 § 1 k.s.h., przez jego niewłaściwe zastosowanie, o ile Sąd Okręgowy przyjął, iż na podstawie tego przepisu został nawiązany stosunek pracy pomiędzy pozwaną spółką a powodem, mimo iż w dacie przejęcia Przedsiębiorstwa (...) S.A. powód był członkiem zarządu strony pozwanej;

2. naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na treść wyroku, a mianowicie 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne ustalenie, iż powód został powołany na członka zarządu pozwanej w dniu 25 kwietnia 2005 r., podczas gdy z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż pełnił on tę funkcję od daty zawiązania podmiotu i został ujawniony w rejestrze jako członek zarządu w dniu 1 marca 2005 r.

W uzasadnieniu pozwana podnosiła, że Sąd nieprecyzyjnie dokonał ustalenia stanu faktycznego przyjmując, iż powód stał się członkiem zarządu pozwanej Spółki w dniu 25 kwietnia 2005 r. W rzeczywistości był on członkiem zarządu pozwanej spółki od dnia jej zawiązania, tj. od dnia 25 lutego 2005 r., a jako członek zarządu został ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 1 marca 2005 r. Zdaniem strony pozwanej, powyższa okoliczność faktyczna powodowała konieczność zawarcia z powodem przez pozwaną spółkę umowy o pracę w trybie i zasadach określonych w art. 210 § 1 k.s.h. Powoływanie się przez powoda na art. 231 k.p. w stanie faktycznym niniejszej sprawy jest zatem nieusprawiedliwione.

Apelująca zwróciła uwagę na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2019 r., sygn. I PK 204/18, w którym to określono warunki nawiązania z członkami zarządu stosunku pracy w sposób dorozumiany. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd wskazał iż, podstawowym skutkiem niezastosowania się do zasad określonych w art. 210 § 1 k.s.h. jest bezwzględna nieważność dokonanej czynności na podstawie art. 58 k.c. W wyjątkowych sytuacjach, dopuszcza się nawiązanie z członkami zarządu stosunku pracy w sposób dorozumiany. Ocena czy z członkiem zarządu została zawarta umowa o pracę przez dopuszczenie do jej wykonywania zależy od okoliczności faktycznych konkretnej sprawy. Zgodnie z tym orzeczeniem warunkiem dopuszczenia pracownika - członka zarządu do pracy jest istnienie w spółce organu lub powołanie pełnomocnika, o którym mowa w art. 210 § 1 k.s.h. Tylko dopuszczenie pracownika - członka zarządu - do pracy za zgodą lub wiedzą organu lub pełnomocnika powołanego w trybie art. 210 § 1 k.s.h, może być uznane za skuteczne nawiązanie stosunku pracy mimo nieważności umowy o pracę zawartej z naruszeniem tego przepisu. W pozwanej Spółce nie został natomiast powołany organ uprawniony do zawierania umów z członkami zarządu, nie został także powołany pełnomocnik uprawniony do dokonywania tego rodzaju czynności. W tej sytuacji nie można uznać, iż mogło dojść do skutecznego nawiązania stosunku pracy przez członka zarządu, brak bowiem było osoby lub organu, która mogła wyrazić zgodę lub posiąść wiedzę, co do świadczenia pracy przez powoda i w sposób dorozumiany wyrazić zgodę na treść stosunku prawnego.

W ocenie skarżącego bez znaczenia dla oceny prawnej pozostaje okoliczność podniesiona w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, iż powód świadczył pracę nie jako członek zarządu, lecz jako pracownik zajmujący się stroną finansową działalności spółki. Błędny jest pogląd, iż taki charakter świadczenia pracy powodował, że był osobą trzecią wobec spółki, a zatem umowa o pracę mogła być zmieniona poza reżimem określonym w art. 210 § 1 k.s.h. Powyższa konstatacja wyrażona w uzasadnieniu wyroku pozostaje w sprzeczności z ogólną oceną wyrażoną przez Sąd, iż zarzut strony pozwanej dotyczący nieważności aneksów zawieranych przez spółkę z powodem od 2008 roku jest uzasadniony. Wskazując na powyższą sprzeczność zawartą w treści uzasadnienia wyroku, pozwana podniosła, iż przedmiotem regulacji zawartej w art. 210 § 1 k.s.h. są wszelkie umowy, jakie mogą być zawierane przez spółkę z członkami zarządu. Zarówno takie, które mogą wiązać się z pełnioną funkcją, jak i te, które nie są związane z wykonywaniem funkcji członka zarządu, ale są zawierane przez osobę fizyczną poza źródłem kompetencji (A. Kidyba (w:) Komentarz KSH, T. II, Warszawa 2018, s. 423; stanowisko to potwierdził także SN w wyroku z dnia 11 marca 2010 r., IV CSK 413/09, LEX nr 677902 oraz WSA w Opolu w wyroku z dnia 20 grudnia 2017 r., I SA/Op 427/17, LEX nr 2426770). Przepis art. 210 § 1 k.s.h. ma chronić spółkę, jej wspólników i wierzycieli przed niekorzystnymi dla spółki decyzjami jej zarządu. Przepis ten ma zastosowanie, kiedy podmioty te występują po przeciwnych stronach sporu sądowego albo po przeciwnych stronach umowy.

Wskazując na powyższe zarzuty i okoliczności (...) Sp. z o.o. w C. wnosila o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, w postępowaniu apelacyjnym i zmianę orzeczenia o kosztach w postępowaniu pierwszoinstancyjnym poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, przed Sądem pierwszej instancji, według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest niezasadna i dlatego podlega oddaleniu.

Zdaniem Sądu drugiej instancji Sąd Okręgowy wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Co do zasady Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne, jak i wywody prawne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r. II KKN 923/97, OSNC 1999/3/60). Należy jednak przyznać rację apelującej, iż wbrew ustaleniom Sądu Okręgowego powód faktycznie został powołany na członka zarządu pozwanej spółki od dnia jej zawązania, tj. od dnia 15 lutego 2005 r. (co wynika z kopii wypisu aktu notarialnego k. 98-106), a jako członek zarządu został ujawniony w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 1 marca 2005 r. W realiach niniejszej sprawy nie jest to jednak okoliczność wpływająca na możliwość uznania zaskarżonego wyroku za nieprawidłowy.

Spór w rozpoznawanej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy strony łączyła umowa o pracę i czy z tytułu tejże umowy powód może skutecznie dochodzić roszczeń określonych w pozwie.

W świetle art. 210 § 1 k.s.h. w umowie między spółką a członkiem zarządu oraz w sporze z nim spółkę reprezentuje rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą zgromadzenia wspólników. Należy zauważyć, iż zgodnie z ugruntowanym w judykaturze stanowiskiem, art. 210 k.s.h. dotyczy wszelkich umów pomiędzy członkiem zarządu a spółką, a nie tylko tych związanych ze sprawowaną funkcją.

Jak słusznie podniosła apelująca podstawowym skutkiem niezastosowania się do zasad określonych w ostatnio cytowanym przepisie jest bezwzględna nieważność dokonanej czynności na podstawie art. 58 k.c. W orzecznictwie dopuszcza się jednak, na zasadzie wyjątku, w kontekście zagadnienia nieważności umowy o pracę zawartej z naruszeniem art. 210 k.sh. nawiązywanie z członkami zarządu stosunku pracy w sposób dorozumiany. W powołanym w uzasadnieniu apelacji wyroku z dnia 18 grudnia 2019 r., sygn akt I PK 204/18, LEX nr 2775331, Sąd Najwyższy podkreślił, że ocena, czy z członkiem zarządu spółki została zawarta umowa o pracę przez dopuszczenie do jej wykonywania, zależy od okoliczności konkretnej sprawy w zakresie dotyczącym celów, do jakich zmierzały strony, a przede wszystkim od tego, czy nawiązanie stosunku pracy w ten sposób nie miało na celu obejścia prawa (art. 210 § 1 k.s.h.) oraz od zachowania elementów konstrukcyjnych stosunku pracy .

W realiach niniejszego przypadku brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że umowa o pracę zawarta z T. M. przez dopuszczenie go do jej wykonywania miała na celu obejście prawa oraz, że nie zostały zachowane elementy konstrukcyjne stosunku pracy. Powód został bowiem zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w C. ponad 20 lat przed zmianą jego formy prawnej oraz wejściem w skład zarządu pozwanej spółki. Przez wiele lat pełnił funkcję dyrektora finansowego i głównego księgowego. Zawarcie umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością pod nazwą (...) Sp. z o.o. w C. w dniu 15 lutego 2005 r. i wejście w skład jej zarządu nie wpłynęło na zakres jego obowiązków jako pracownika. Nie uległy zmianie warunki jego pracy i płacy (pismo k.228 a.s.). Z punktu widzenia oceny nawiązanego z powodem stosunku pracy bez znaczenia pozostaje przy tym podstawa prawna przejścia pracowników do nowo powstałej spółki oraz data, w której T. M. stał się członkiem jej zarządu, skoro cel do którego zmierzały strony istniejącego stosunku pracy nie budzi żadnych wątpliwości, a elementy konstrukcyjne stosunku pracy (dobrowolność wykonywania pracy przez pracownika, osobisty charakter świadczenia pracy, ciągłość pracy, podporządkowanie pracownika pracodawcy, odpłatność pracy oraz ponoszenie przez pracodawcę wszelkiego ryzyka - osobowego, organizacyjnego i ekonomicznego związanego z realizacją zobowiązania) były zachowane przez cały okres zatrudnienia powoda u pozwanej oraz wcześniej w Przedsiębiorstwie (...) w C.. Na żadnym etapie postępowania pozwana nie kwestionowała istnienia powyższych okoliczności ani też wysokości otrzymywanego przez powoda wynagrodzenia czy odprawy emerytalnej wynikającej z aneksu do zawartej umowy o pracę.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w takiej sytuacji zarzut naruszenia art. 210 § 1 k.s.h. w zw. z art. 58 k.c. przez błędną wykładnię i nieuzasadnione przyjęcie, iż z naruszeniem dyspozycji tego przepisu może zostać nawiązana lub zmieniona per facta concludentia umowa między spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a członkiem jej zarządu w sytuacji, gdy w spółce takiej nie działa rada nadzorcza, ani nie ustanowiono uchwałą zgromadzenia wspólników pełnomocnika spółki do zawarcia lub zmiany umowy z członkiem zarządu, nie może być uznany za trafny. W pozwanej spółce rzeczywiście nie został powołany organ uprawniony do zawierania umów z członkami zarządu ani pełnomocnik uprawniony do dokonywania tego rodzaju czynności. Zdaniem Sądu drugiej instancji nie oznacza to jednak, że kilkanaście lat pracy powoda na rzecz spółki winno być traktowane jako niebyłe w kontekście aktualnie dochodzonych roszczeń. Istniejące organy spółki doskonale wiedziały bowiem o charakterze zatrudnienia T. M. i bardzo długi okres nie miały w tym względzie żadnych zastrzeżeń. Był on traktowany jak pracownik, jego zatrudnienie miało odpłatny i ciągły charakter, a w sytuacji pogorszenia kondycji finansowej firmy, tak jak pozostali pracownicy musiał on zgodzić się na czasowe obniżenie wynagrodzenia.

Jednocześnie podkreślić należy, iż celem wprowadzenia regulacji określonej w art. 210 § 1 k.s.h. była ochrona spółki, jej wspólników i wierzycieli przed niekorzystnymi dla spółki decyzjami jej zarządu. Za taką decyzję nie może być uznane zatrudnienie powoda, który przez lata, na tych samych zasadach, świadczył usługi finansowe i księgowo na rzecz spółki,

a jego praca była ceniona i niezbędna dla funkcjonowania pozwanej. Aktualne kwestionowanie ważności faktycznie realizowanej umowy o pracę, zdaniem Sądu Apelacyjnego ma na celu jedynie uniknięcie wywiązania się przez pozwaną ze zobowiązań wobec powoda wynikających z łączącego strony stosunku pracy, a nie rzeczywistą ochronę interesów spółki.

Podsumowując należy podkreślić, iż zarzuty apelacji, o ile zmierzają do zmiany zaskarżonego wyroku, okazały się chybione.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie I wyroku. Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie II uzasadnia treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.). Koszty zasądzone od pozwanej na rzecz powoda obejmują wynagrodzenie pełnomocnika powoda będącego adwokatem, który reprezentował T. M., jako stronę wygrywającą, w postępowaniu apelacyjnym.

Na zasadzie art. 113 ust. 1 (a contrario) ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. Dz. U. 2019 r., poz. 785) Sąd drugiej instancji przejął na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczoną opłatę od apelacji. W związku z faktem, iż apelacja została oddalona, a pozwana była częściowo zwolniona od opłaty od złożonego środka odwoławczego, brak było pomiotu, na który mógłby zostać włożony obowiązek zapłaty nieuiszczonej opłaty na rzecz Skarbu Państwa.

MK_K